

TAMARA

Eeva Kilpi

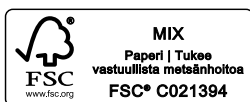
W S O Y

TAMARA

Eeva Kilpi

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

TAMARAN ENSIMMÄINEN PAINOS ON JULKAISTU 1972.

GRAAFINEN SUUNNITTELU VILLE LAIHONEN

© EEVA KILPI JA WSOY 2024
WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
ISBN 978-951-0-51061-2
PAINETTU EU:SSA

Laulu vapaudesta

Avioeronsa jälkeen Eeva Kilpi oli kirjoittanut novelleja ja runoja, ja hän pelkäsi kadottaneensa kyvyn kirjoittaa pidempää proosaa. Vuonna 1970 ilmestyneen *Kesä ja keski-ikäinen nainen* -novellikokoelman kolmannen novellin, Tamaran, päähenkilö ja aiheet jäivät elämään kirjailijan mieleen ja muistikirjoihin.

Eeva Kilpi halusi kirjoittaa eroottisen romaanin, jossa keskeisenä teemana on ihmisen kaksijakoisuus. Hän koki vahvasti, että hänessä oli kaksi puolta, joita *Tamara* tulisi kuvaamaan. 28. maaliskuuta 1972 hän kirjoitti: ”Tässä on meidän aikamme kaksijakoisuus, minun oma ’kesy’ minäni ja se hurja rajoja rikkova, uuteen törmäilevä, eteenpäin syöksyvä, se vapaa ja rohkea ja se vaurioitunut, lopullisesti vaurioitunut ja avuton.” Toukokuun alussa samana vuonna hän jatkoi: ”Tamara on meissä kaikissa. Meidän sielumme on raisu ja arvaamaton, huimapäinen, epäsovinnainen ja vapaa. Mutta se pakotetaan rullatuoliin ja kainalosauvoihin. Niin kuin kertomuksen minä. *Tamara* on laulu vapaudesta ja todellisuudesta. Ihmisen vapauden ja rakkauden kaipuusta. Vain ne kaksi ovat tarpeen: vapaus ja rakkaus.”

Tamara on monessa mielessä laulu vapaudesta. Se käsittelee seksuaalisuutta iloisesti, avoimesti ja kauniisti ja kuvaa seksuaalisesti aktiivista naista, vammautunutta miestä ja eroottisia fantasioita. Romaani sai aikaan kohua ja ristiriitaista palautetta.

Eeva Kilvelle *Tamarasta* tuli myös henkilökohtainen laulu vapaudesta. Kilpi tunsi itsensä jälleen vapaaksi pitkän proosan äärellä, ja sen mahdollistivat myös yksinäiset kuukaudet Piskolassa, rakkaassa kesäpaikassa.

Eeva Kilpi kirjoitti vuosikymmeniä muistikirjojihinsa päiväkirjamaisia muistiinpanoja, tarkkoja luontohavaintoja ja aforistisia ajatuksia ja teostensa ensimmäisiä versioita. Vuoden 1972 muistikirjoista löytyy lukuisia kohtia, jotka ovat päätyneet sellaisenaan tai vähän muokattuina valmiiseen *Tamaraan*. Usein toistuu ajatus rakkaudesta ilona, juhlan ja lepona: ”Rakkaus on ainoa lepo, minkä tiedän. Se on niin suurta voimaa, että se tuntuu levolta.” Maaliskuun lopussa 1972 Eeva Kilpi kirjoitti, että onneton rakkaus väsyttää hirveästi, ja kuukautta myöhemmin hän totesi jaksavansa mitä vain, jos elämässä on hiven rakkautta. ”Rakkaus on hyljeksitty, tutkimatta jätetty ihmiselämän alue, kuin hylätty kaivos, joka kimaltelee yksinään, kannattamattomana hylätty, veden alla. Ja mikä voimanlähde se voisi olla, ydinvoima.”

5. toukokuuta 1972 kustantaja Ville Viksten soitti Eevalle, joka lupasi kirjoittaa *Tamaran* loppuun kesällä. Eeva oli sanonut kustantajalleen haluavansa lanseerata käsitteen eroottinen romaani. Hän halusi virkistää kirjallisuutta huumorilla ja erotiikalla. ”Minun kirjaani odotetaan nyt. Minä haluan yllättää vielä odotuksetkin. Teen siitä ilomielisen ja huiman.”

Saman päivän päiväkirjamerkinnyt jatkuivat vahvana uskona omaan kirjoittamiseen, työn alla olevaan romaaniin: ”Sen pitää olla hyvää tekstiä. Siinä pitää olla huumoria, sen pitää olla irtonainen ja ilomielinen, hauska. Sen pitää olla maailman paras eroottinen romaani. Näyttää, mikä ilo erotiikka on.”

Eeva Kilpi kirjoitti sanoneensa Ville Vikstenille, ettei *Tamara* ole arkirealistinen vaan juhlarealistinen, se on psykologista sensualismia, kuten Jun’ichirō Tanizakilla, jonka teokset ovat olleet Kilvellen erityisen merkittäviä.

Heinäkuun puolessavälissä 1972 Eeva Kilpi kirjoitti, että henkilöitään pitää rakastaa ja sääliä ja välillä olla niille aivan armoton. Heinäkuun lopussa hän oli kirjoittanut *Tamaran* mutta viimeisteli sitä vielä viikkoja. Elokuun 11. päivänä hän oli täynnä uskoa siihen, että *Tamara* on maailmankirjallisuutta: ”Se on ihmismielen sykettä tässä ajassa, tällä hetkellä, sitä mikä nyt pyrkii esiin, ei rakennettua.”

Tamaraa on paheksuttu ja rakastettu, ja se on käännetty kymmenelle kielelle. Teosta tulkitaan yhä uusista kulmista, ja se on samaan aikaan uskottava ajankuva ja murroskohdan kirja. *Tamara* on moderni klassikko, eroottinen romaani ja rohkeasti henkilökohtainen ylistyslaulu rakkaudelle ja vapaudelle.

Helsingissä 25. kesäkuuta 2024

Anna-Riikka Carlson

WSOY:n kotimaisen kaunokirjallisuuden kustantaja

Tamara

1972

TAMARA ON lähdössä. Hän riisuutuu viskellen vaatekappaleitaan ympäri huonetta; tai ehkä tämä on jo pukeutumista. Ohuet sukkahousut liikahtelevat tuolin selkänøjällä hänen kulkiessaan edestakaisin niitten ohi, kenties hän etsii juuri niitä. Niissä on sukkiin verrattuna se etu, että ne löytää kerralla. Minä muistan vielä sen kaverin joka sai hänet siirtymään sukkahousuihin. Mies oli sormeillut sukkanauhoja kummastellen, venytellyt niitä ja nauranut matalalla äänellä. Hän oli ollut Tamaraa paljon nuorempi eikä ollut nähnyt sukkia ja sukkanauhoja muuta kuin äidillään. Tamara oli puolustanut niitä kiivaasti, puhunut romantiikasta ja symboliikasta, arvokkaasta eroottisesta perinteestä joka kytkeytyy sukkanauhoihin ja niitten mukana myös menetetään. Mutta sisimmässään hän oli hävennyt, hän tunnusti, ja alkanut inhota sukkanauhoja siitä hetkestä lähtien. Ehkä tämä välikohtaus oli suorastaan synnä siihen, ettei suhde kaiken kaikkiaan kestänyt kovinkaan kauan, niin lupaavasti kuin se alkoi ja niin innostunut kuin Tamara silloin alussa olikin, tapansa mukaan. Merkillistä kuinka jotkut miehet onnistuvat muistuttamaan itsestään aikojen päästä. En ole tullut kysyneeksi, muistaako Tamara häntä enää, ja minkä verran. Hänellä on aina ollut muuta tehtävää silloin kun minä muistan. Ei silti ettenkö olisi usein joutunut ottamaan osaa myös tämän kiinteästi parillisen vaatekappaleen aiheuttamiin ongelmiin. Hel-

potusta se kuitenkin on elämäämme tuonut. Joten mielialani tässä yhteydessä useimmiten hipoo kiitollisuutta; ihmiset vaikuttavat arvaamattoman pitkälle toistensa elämään.

– Puhalla, sanoo Tamara ja nostaa jalkansa kasvojeni eteen. Hän on maalannut varpaittensa kynnet punaisiksi eikä lakka kuivu kyllin nopeasti. Minä tartun nilkkaan ja alan puhaltaa. Kääntelen jalkaa ja levittelen varpaita. Hän vaipuu istumaan viereeni nojatuoliin heilutellen toista jalkaansa. Hänellä on kauniit, joskin hieman lyhyet jalat. Varpaat ovat painautuneet liikuttavasti toisiaan vasten, niiden levittäminen tuntuu erittäin intiimiltä. Kun varpaat joskus surkastuvat kokonaan, on ihmislaji yhtä erogeenista aluetta köyhempi. Jo nyt se on likimain menettänyt kyvyn tarttua alaraajoillaan, herkemmästä koskettelusta puhumattakaan.

Pyydydystän käteeni hänen toisenkin jalkansa ja vedän molemmat kunnolla syliini; hän vajoaa selälleen tuoliin ja minä puhallan niin että hiilidioksidin puute tuntuu äkillisenä huimauksena päässä. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, päinvastoin. Pidän voimakkaista elämyksistä. Ne pitävät masennuksen loitolla.

– Minulla on jo kiire, hän sanoo.

– Tiedän. Ne ovat kohta kuivat. Eivät juuri enää tartu.

Hän maalaa vain varpaittensa kynnet. Onneksi. Jos minun olisi puhallettava vielä sormiakkin, pyörtyisin. Ei silti että minulla olisi henkilökohtaisesti mitään sitäkään vastaan, mutta tuntuisihan se vähän turhalta dramatiikalta näissä olosuhteissa, varsinkin kun ottaa huomioon että Tamara on niin tottunut kaikenlaiseen. Hänessä se menisi hukkaan. Ja viivyttäisi vain hänen lähtöään.

Tällaisina sateisina iltoina ja varsinkin ollessaan myöhässä hän ottaa taksin, vaikka hän on yleensä tarkka rahojen suh-

teen ja sanoo surevansa taksimaksua aina. Olen näkevinäni hänen sormiensa värähtävän tahdosta riippumatta hänen nos- taessaan kuulokkeen ja ryhtyessään pyörittämään autoaseman numeroa. Auton tuloa odotellessaan hän vetää sadetakin vyön kireälle ja kääntyy selin sitoessaan huivia päähänsä. Siihen aikaan jolloin hän käytti vielä sukkia, minun oli katsottava että saumat olivat suorassa. Kumma että muistan näitä vanhoja asioita nyt. Minä kypsytyn hitaasti, hänellä on tapana sanoa itsestään; kypsytyn lyhyisiin hameisiin vasta kun muut käyttivät jo pohjepituutta taas; en halua tehdä mitään ennen kuin olen siihen täysin valmis. Kuitenkin hän sanoi äskettäin: Ratkaisevalla hetkellä ihmisen on uskallettava ylittää oma epävalmiutensa. Uusi askel on aina hetken askel ilmaan.

– Jääkaapissa on kurkkua, toin sitä tullessani, hän sanoo seisossaan peilin edessä. – Voisin hakea sinulle baarista jotakin, taksi odottaa kyllä.

– Vastahan me äsken söimme.

– Mutta jos mielesi tekee jotain.

– Ei minun tee... sanon ja tavoitan hänen katseensa pei- listä... oikeastaan mitään.

Ja hetken minua raivostuttaa. Kaikkina näinä vuosina en ole oppinut sitä mitätöntä asiaa että hallitsisin ääneni. Se ryöstäytyy sellaisinakin hetkinä jolloin hallitsen mieleni täydellisesti, hetkinä, jotka ovat minulle täysin tuttuja ja liki jokapäiväisiä, niin kuin tämä. Yhtäkkiä äänessäni on itseä- nikin yllättävä ylimääräinen pieni särähdyks, kuin vastaus Tamaran sormien melkein näkymättömään vapinaan, kuin meidän ruumiimme minuuksistamme riippumatta puhui- sivat merkkikielellä toisilleen, hyvästelisivät toisiaan hellästi meiltä salaa tänäkin iltana, ilmaisivat ujosti kaipauksensa joka tuntui aivan liian juhlalliselta sanottavaksi sanoin näin

arki-iltana. En halua hänen kuvittelevan että olen surullinen, koska en ole. Hän hämmästyisi tietäessään minun ajatukseni sukkahousuista ja saumoista, mutta minä taas en halua pilata hänen mielialaansa muistuttamalla menneistä. Tai kuka tietää, ehkä hän muistelee samoin itsekin. Täytyypä joskus sopivassa tilaisuudessa ottaa selvää asiasta.

– En ole myöhään, hän sanoo, tai sitten tulen vasta aamulla. Joka tapauksessa tulen tämän kautta, joten älä ole huolissasi. Ja kyllä minä voin aivan hyvin olla ilman aamiaista, se tekee vain hyvää silloin tällöin.

Tuota tapaa minun on vaikea kestää. Että hän saattaakin ruveta rupattelemaan sillä tavoin ollessaan juuri astumassa ovesta ulos. Joskus aikaisemmin hänellä oli tapana tulla syleilemään ja suutelemaan minua juuri ennen lähtöään, hän saattoi jopa nipistää minua korvasta tai tuivertaa sormillaan hiuksiani. Sitä saatoin sietää vielä vähemmän. Kun lopulta ilmaisin mielipiteeni suoraan saadakseni hänet vieroitetuksi tavastaan, hän tuntui olevan vilpittömästi pahoillaan. Mutta minä olin armoton. Joitain oikeuksia minullakin sentään on. Minun on otettava joskus puheeksi tuo hänen tapansa puhua pötyä viimeiset kolme minuuttia.

Kuuntelen tarkkaavaisesti hänen askeleitaan portaissa ikään kuin se kuuluisi velvollisuuksiini, sitten siirryn ikkunaan ja katselen kuinka hän kiiltävä sadetakki läikkyen juoksee tihkusateen läpi katulampun luona odottavan auton luo ja kumartuu astuakseen sisään. Näen hänen jalkansa hetken vaaleina katukäytävällä, pienissä kengissä. Sitten hän vetää jalkansa sisään, paukauttaa oven kiinni ja auto lähtee liikkeelle, jättäen minut jälkeensä, kuin imperfektiin.

Pitkiksi venyneitä haavan kukintoja putoilee asvaltille. Se on ensimmäinen varsinainen kevään merkki näillä seuduin

silloinkin kun kevät on kylmä, tuulinen ja sateinen niin kuin tämä kevät on ollut; pelkkää odotusta. Haavan kukat ovat ensin punaiset ja turpeat, kuin omaan paisuvuuteensa repeämäisillään, sitten ne venyvät pitkiksi ja lopulta lerpattavat vähäisessäkin tuulessa kuin jonkin hyvin vanhan olennon liikaa kasvaneet kuluneet hiukset ja leijailevat viimein alas miltei ilmaakin kevyempinä, viivytellen. Nyt sade auttaa niitä. Ne putoilevat raskaasti kuin kastikkaat ja jäävät kipurään asvaltille, peittäen hiljalleen tien. Nuoret kukattomat haavat ovat vanhan puun jättiläismäistä hapsottavaa taustaa vasten kuin jäykkä, klassinen, hopeanhohtoinen koruommel lapsuuteni nöyhtäisessä boijiliinassa.

En kysy enää nykyisin Tamaralta ketä hän menee tapamaan. Hän kertoo kyllä kysymättäkin. Tuskin maltan odottaa hänen paluutaan.

Kuitenkin, vedettyäni kellon ja laskettuani sälekaihtimen (kaupungissa nukun mieluiten pimeässä) päätän työskennellä vielä pari tuntia. Itse asiassa tämä on parasta työaikaani. Koko ympäristö on hiljainen. Vain joskus kuuluu vaimeata auton hurinaa tai joku viheltää kadulla koiraansa, mutta ne äänet eivät liikuta minua. Tämä on syrjäinen, melkein metsittynyt katu jota läpikulkuliikenne ei häiritse. Otan kansioni ja lehtileikkeeni esiin. Tekisi mieli järjestää ne kaikki kerrankin, mutta se veisi viikkoja. Järjestän ne sitten kun minusta ei ole enää mihinkään, tarkoitan tälläkään alalla. Tamara on uhannut siivota komerot samassa vaiheessa. Mikä kammottava tunne tässä talossa mahtaakaan vallita sinä päivänä jolloin kaikki on lopultakin kunnossa ja me istumme sormiamme pyöritellen numeroitujen aakkosjärjestyksessä olevien kansioitten ja saneerattujen komeroitten ympäröiminä.

Työskentelin sen pari tuntia ja mielestäni tehokkaasti. Kielen psykologiaa on meillä tutkittu vähän ja lähdeoteoksia on niukanlaisesti, niistäkin monet ylimalkaisia ja kaikkien tiedossa, populaariteoksiksi sorvattuja, ala-asteiden tenttikirjoina kulutettuja. On edettävä omin päin, assosioitava rohkeasti, luotettava intuitioon ja luovuuteen, näihin ihmismielen aarteisiin. Eikä minua muunlainen työskentelytapa miellyttäisikään. Jos onnistuisin antamaan edes jonkinlaisen sysäyksen sille että mielteen ja ilmaisun vastaavuutta alettaisiin tieteellisesti tutkia tai jos saisin yllytettyä jonkun nuoren tiedemiehen tekemään uutta vertailevaa tilastoa sanojen frekvensseistä eri kielissä; ajattelen tällöin tietenkin lähinnä myönteistä tunne- ja sukupuolielämään liittyvää sanastoa, terminologiasta aina käyttökielen puutteellisuksiin saakka... Mutta voi olla että toivon liikojä. Koen tämän asian kuitenkin erittäin tärkeäksi. Meillä ei ole vielä täysin tiedostettu kielen merkitystä tämän lajin luovuuden ilmene-mismuotona. Lienemme ainoa laji joka kertoo.

Olin nukkunut jonkin aikaa kun Tamara palasi. Sälekaihtimien raosta näin ettei aamu ollut vielä valjennut. Hän oli tullut aikaisin. Keväinen yö on lyhyt. Ensimmäiset linnut narahtelivat unisesti oksilla, kuin herätellen toisiaan.

Hän työnsi kätensä peitteiden alle ja tunnusteli minua. Olin nukkuvini. Hän kosketteli kylkiluitani kuin olisi soittanut niillä. Joku josta hän oli kerran pitänyt oli sanonut joskus ”kylkiluut ovat ihana instrumentti” ja hän oli siitä lähtien toistanut tätä liikettä usein. En tiedä muistiko hän itse sitä enää, muistiko hän ylipäänsä puoliakaan siitä mitä minä; häneen tarttui tapa sieltä, toinen täältä, ja vain minä, hänen muistinsa, tiesin enää mistä ne olivat peräisin. Käännyin kyljelleni ja hän muhisi viereeni.

– Nukutko sinä?

Kiersin käteni hänen ympärilleen ja vedin hänet lähemmäksi.

– Se mies oli kalsarit jalassa minua vastassa, Tamara sanoi. – Voitko kuvitella, tuli vanha kylpytakin retku päällään ja lököttävät alushousut jalassa päästämään minua alaovesta sisään. Ja me emme olleet tavanneet pitkään aikaan. Ja heti hän alkoi riisuutua.

Näin mielessäni Tamaran seisomassa tuntemattomassa eteisessä, vihreä huivi päässään, maalatut varpaankynnet kuultaen ohuitten sukkien läpi, avonaisten kenkien raoista, kasvoilla yllättynyt, pettymystä pidättelevä ilme.

– Eteisessäkö jo?

– Niin. Hän riisui sen kaamean kylpytakin eteisen kameron naulaan, mutta sen alla olivat sitten ne ruskeat kalsongit, oikeat kaatiot, ja ihopaita, tiedäthän, sellainen jossa on reikiä.

– Tiedän, en ole koskaan voinut sietää sellaisia, minä sanoin omanarvontuntoisesti. – Mitä hän sitten teki?

– Sitten hän suuteli minua.

– Entä sinä?

– Minä suljin silmäni ja otin häntä kaulasta kiinni. Olin melkein ikävöinyt häntä ja pelännyt ettei hän enää soita.

– Entä sitten?

– Sitten hän meni huoneeseensa, riisui pois loputkin vaatteet ja asettui sänkyyn. Ajattelin hetken että pitäisi lähteä saman tien pois, minua ärsyttävät hänen tapansa usein. Mutta en minä kuitenkaan tehnyt niin. Sitä paitsi tulin ajatelleeksi miten hän pettyisi. Niin minä riisuin takkini ja panin sen naulakkoon. Sitten menin hänen huoneeseensa ja riisuin muutkin vaatteet. Pinosin ne huolellisesti tuolin selustalle, hän sanoi kuin miellyttääkseen minua, ja minä ajattelin

hetken hujan hajan viskeltyjä vaatteita jotka olin muutama tunti sitten keräillyt tästä huoneesta mitä merkillisimmistä paikoista ja asennoista.

– Sitten?

Tamara ei vastannut.

Puristin hänet syliini. Hänen hiuksensa olivat pitkät ja ulottuivat vapaina yli olkapäiden, sotkeuduin niihin. Lähdin muovailemaan hänen ruumistaan, luomaan sitä itselleni, palauttamaan sitä mielelleni ja sormenpäätteni muistiin; se tunnisti minut ja tervehti raukeasti kuin matkalta palannut väsynyt omainen. Ja minä keräsin hänet vähitellen käsieni omistukseen, niin että hän oli lopulta sylissäni kuin vasullinen hedelmiä, uusia perunoita, tuoksuvia kuumia punajuuria, himoruokaani, jota ahmin saamatta koskaan tarpeekseni – ”tää ravitessaan synnyttää vain nälkää”, häivähti mielessäni kuin viesti menneiltä sukupolvilta, minua suuremmilta miehiltä, samoin ponnistelleilta.

– Oliko sinun edes hyvä? minä kysyin.

Hän nyökkäsi kainalossani.

– Kyllä hän on hyvä sängyssä, tahtoo vain aina tehdä kaiken sormillaan, ja sinähän tiedät ettei se riitä minulle.

Sen minä kyllä tiesin. Ja minut valtasi suunnaton halu suudella häntä kaikkialle, pitää häntä hyvänä, palkita. Ja minä pyysin häntä kertomaan lisää, kuvailemaan yksityiskohtia ja vaihteita, tiukkasin vivahteita joita hän ei huomannut mainita tai piti merkityksettöminä, vaikka olin monta kertaa vannottanut häntä painamaan juuri niitä mieleensä. Mutta hänellä oli huono muisti, hän oli laiska ja hajamielinen, väsynyt ja jo varsinaisen tapahtuman ohittanut, niin että minun oli houkuteltava ja arvailtava, tehtävä omia ehdotuksia ja esitettävä vaihtoehtoja ennen kuin kokonaiskuva syntyi ja tulin vakuut-

tuneeksi siitä, että hän oli ollut onnellinen hetken, ja että mies kaikesta sanoisinko hullunkurisuudestaan huolimatta oli onnistunut tekemään hänet tyytyväiseksi. Niin asia ilmeisesti kuitenkin – kumma kyllä – oli. Ja vasta kun olin tullut vakuuttuneeksi tästä minua helpotti, sisäinen jännitykseni laukesi ja minä vaivuin Tamaraa vasten yltä päältä märkänä, uupuneena, hien tippuessa hänen kasvoilleen, kastellessa hänen kaulansa ja hiuksensa.

On merkillistä, että usein juuri tässä tilanteessa minulle tuli mieleen se mahdollisuus että me eroaisimme, lähtisimme kumpikin tahollemme, emme tapaisi enää; enempäähän siihen ei meidän tapauksessamme tarvittaisi. Minulla oli tapana mainita tästä myös Tamaralle, ensin kuin kokeeksi, sitten saadakseni kuulla hänen kieltävän vastauksensa. Ehkä tässä mielentilassa tunsin joskus todella pystyväni siihen, edes siihen.

Mutta hän torjui ajatuksen joka kerta päättäväisesti.

– Minä en kestä yksinäisyyttä, hän sanoi. – Ja minä haluan olla vapaa. Sinä ymmärrät minun ehtoni, minä sinun. Se on paljon, enemmän kuin yleensä.

Monia muitakin selityksiä hän oli vuosien mittaan tullut antaneeksi, kuten epämääräisen ”rakkaus on ainoa minkä vuoksi kannattaa elää” ja kielellisesti arveluttavan ”olen allerginen sille ajatukselle että minut hylätään, en siedä sitä, minulla täytyy olla joku joka ei juokse pois”. Ja niin edelleen.

Minä en tosiaankaan juokse pois.

– Tapaatko sinä hänet vielä?

– Toivottavasti, sanoi Tamara, jo unissaan. – Hän ei koskaan lupaa mitään. Enkä minä kysy.

Herkkä romaani vapaudesta, rakkaudesta ja rakkaudennälästä

Eeva Kilven neljäs romaani *Tamara* ilmestyi 1972. Se käsittelee seksuaalisuutta suorasti, riemullisesti ja kauniisti. Seksuaalisesti aktiivinen päähenkilö ja eroottiset fantasiat ovat nostaneet teoksen suomalaisten rakkausromaanien klassikoksi.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-51061-2